

مروری بر کنفرانس STSD2014 از چند نگاه- بخش اول

اولین کنفرانس بین المللی علوم و تکنولوژی پیشرفته برای توسعه پایدار در ایران"

"1st International Conference and Project Meeting on Advanced Science and Technologies for Sustainable Development in Iran (STSD 2014)", Freie Universität Berlin, on 21-22 August 2014

تاریخچه و هدف:

تاریخچه شکل گیری کنفرانس STSD2014 به اهداف لحاظ شده در اساسنامه ایراسا برمی گردد، که در آن برگزاری همایش ها و کارگاه های علمی تخصصی برای بهبود اوضاع اقتصادی، اجتماعی کشور با مشارکت مؤثر دانشگاهیان و متخصصان ایرانی خارج از کشور در همکاری نزدیک با دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی، صنعتی و فرهنگی داخل کشور، مد نظر قرار گرفته است. بدین منظور پس از جلسات مقدماتی کمیته علمی صنعتی، کمیته فرهنگی و هیئت مدیره ایراسا در سالهای 2012 و 2013، اولین هم اندیشی با عنوان "جایگاه ایران در بهره گیری از علوم و تکنولوژی های نوین در توسعه پایدار" در تاریخ 31 آگوست 2013 در انستتوی ماکس پلانک در پتسدام برگزار گردید. گزارش مبسوط این هم اندیشی در وبسایت ایراسا موجود است. بطور خلاصه در آن هم اندیشی و سمینارهای متعاقب بعدی محورهای احتمالی مورد بحث برای این کنفرانس مورد تبادل نظر واقع گردیده و نقش بی بدیل انجمن های علمی تخصصی برای حل مسائل کشور و به ویژه انجمن های ایرانی خارج از کشور برای بهره گیری از پتانسیل عظیم نخبگان ایرانی خارج از کشور مورد تاکید واقع گردید.

روند شکل گیری:

در ادامه با تشکیل جلسات کمیته علمی صنعتی ایراسا و هیئت مدیره، محتوای منتخب مورد بحث برای کنفرانس STSD2014 با توجه به نتایج حاصل آمده از هم اندیشی و سمینارهای قبلی و نیز نظر خواهی از برخی از اساتید و صاحب نظران، مورد بحث و گفتگو واقع گردید. دلایل انتخاب عنوان کنفرانس به شکل حاضر، اهداف و محتوای مورد بحث را میتوان بصورت زیر خلاصه کرد:

- به جهت آسیب دیدگی جدی بسیاری از مناطق شهری و روستایی و طبیعت کشور ایران از توسعه صنعتی و اجتماعی ناقص و نامتجانس، به جهت تک جانبه نگری در بهره گیری از تکنولوژی برای سود های آنی و حل یک معضل منطقه ای گذرا، بدون توجه به ایجاد مسائل متعدد دراز مدت برای سایر مناطق و زمانها، قرار بر طرح کنفرانس و تعیین محتوای پیرامون توسعه پایدار و همه جانبه گردید.
- از آنجا که بحث توسعه پایدار ابعاد وسیعی داشته و از منظر های مختلف می تواند توسط متخصصان مربوطه مورد بحث باشد، با توجه به دسترسی ایرانیان خارج از کشور و به ویژه دانشگاهیان و متخصصان ایرانی در آلمان و اروپا به علوم و تکنولوژی پیشرفته، و تجارب این کشورها در فرایند توسعه، قرار بر طرح مسائل مربوط به توسعه پایدار از این منظر گردید، تا اولاً روشن شود به چه میزان توسعه یافتگی همه جانبه و پایدار در کشور ایران وابسته به علوم و تکنولوژی پیشرفته است، دوماً راهکارهای بهره گیری از آنها نیز با مشارکت عینی متخصصان در قالب سخنرانی های کلیدی و تحلیل موضوع و نیز همکاری در قالب پروژه های مشترک بین دو کشور، مورد نظر باشد.
- از آنجایی که توسعه پایدار یک موضوع جامع حاصل از تلاقی دانش و تکنولوژی های متفاوت، علوم پایه، مباحث اقتصادی و اجتماعی و نیز فرهنگی است، بنابراین در انتخاب محتوای و محورهای مورد بحث، مجموعه ای از این مباحث با تاکید بر برخی از عناوین برای سال جاری مد نظر واقع گردید. قابل ذکر است که هویت و ساختار و اهداف انجمن ایراسا نیز متناسب با این موضوع بوده و موضوعات میان رشته ای و نیز تعامل تکنولوژی و مباحث فرهنگی آموزشی از اولویت های کاری انجمن ایراسا می باشد.

روند برگزاری و مروری بر مباحث ارائه شده در بخش های مختلف کنفرانس:

کنفرانس طی دو روز 21 و 22 اگوست 2014 در سالن کنفرانس هنری فورد دانشگاه آزاد برلین برگزار گردید. پس از خوش آمد گویی از طرف دبیر کنفرانس (آقای دکتر جوادی رئیس هیئت مدیره ایراسا)، مقدمه ای بر اهداف و روند شکل گیری کنفرانس ارائه گردید. سپس مروری بر تاریخچه همکاری های علمی پژوهشی ایران و آلمان و روند تغییرات آن طی یکی دو قرن اخیر و نیز تحولات چند سال اخیر در رشد فزاینده و چشمگیر جذب دانشجویان و محققان ایرانی به ویژه در مقاطع دکتری و فوق دکتری در آلمان، توسط سفیر ایران در برلین، جناب آقای شیخ عطار، مورد توجه اغلب حضار به ویژه محققان و اساتید دانشمندان حاضر در جلسه قرار گرفت. خوش آمد گویی آقای پروفسور رینهارد میلر از انستتوی ماکس پلانک آلمان (رئیس پیشین انجمن علوم سطح و کلونید اروپا و رئیس انجمن جهانی برای دوره آتی) به شرکت کنندگان ایرانی و اشاره به اهمیت و ارزش همکاری های علمی بین دو کشور و علاقمندی های دو طرفه، سرآغاز خوبی برای گشودن باب گفتگو پیرامون این موضوع در جلسات بعدی گردید. پس از خوش آمد گویی نماینده مرکز مطالعات محیط زیست و انرژی حوزه دریای خزر در دانشگاه آزاد برلین (خانم بخشی از طرف آقای دکتر عبدلوند) که از پشتیبانان و همکاران اصلی ایراسا در برگزاری این کنفرانس بوده اند، بخش اول کنفرانس پیرامون مدیریت منابع طبیعی (با تاکید بر منابع آب) شروع گردید.

گرچه طی شکل گیری کنفرانس، سواتی از طرف شرکت کنندگان یا برخی سخنرانان درباره تنوع محتوی و بین رشته ای بودن موضوعات مطرح گردید، با برگزاری بخش اول کنفرانس درباره مدیریت منابع طبیعی و به ویژه منابع آب، اغلب شرکت کنندگان از رشته های تخصصی مختلف از پیوستن به این جلسه خوشنود و آن را بسیار مفید و مهم دانستند. در واقع به جهت هماهنگی صورت گرفته با اغلب سخنرانان کلیدی برای ارائه مطالب به شکل جامع و کلی که قابل درک و استفاده توسط سایر رشته های تخصصی نیز باشد، ارتباط خوبی بین متخصصان و دانشجویان سایر رشته ها با این موضوع صورت گرفت.

بخش اول: مدیریت منابع طبیعی

آقای دکتر رضا اردکانیان رئیس برنامه ده ساله مدیریت آب سازمان ملل از منظر کلان و جهانی اهمیت همکاری های بین المللی را برای مدیریت منابع آب و چالش های مربوطه مورد بحث قرار دادند و از این منظر به چالش های مدیریت منابع آب در کشور و روند مسائل پیش آمده و مورد انتظار پرداختند. ایشان همچنین از محققان و اساتید ایرانی دعوت کردند تا در برنامه های کلان سازمان ملل برای مدیریت منابع آب شرکت کنند و با ایفای نقش فعال، تصمیم گیری ها و پروژه های مربوطه را در ایران به مسیر بهتری سوق دهند. ایشان ضمن انتقاد از سیستم آموزشی ناکارآمد و نامناسب در تربیت متخصصان مورد نیاز برای مدیریت منابع آب در ایران که اغلب با نگاه تک بعدی صرفاً مهندسی عمران، یا کشاورزی، مکانیک و غیره برای مدیریت منابع آب کشور در نظر گرفته شده اند، موفقیت در این زمینه را نیز مانند همه جانبه نگری خاص و فراگیر شامل ملاحظات محیط زیستی، مدیریت منابع انسانی و طبیعی و مفاهیم توسعه پایدار دانستند.

سپس موضوع با ارائه آقای دکتر مهدی متق، محقق انستتوی هلمهولتز پتسدام (عضو هیئت علمی دانشگاه تهران)، درباره اهمیت بهره گیری از داده های ماهواره های و تجارب جهانی در تجزیه و تحلیل مشکلات آب و هوایی برای مناطق ایران، و نقش مردم و دولت برای حل مسائل، ادامه یافت. ایشان توجه دولت و مردم را به چالش های جدی مدیریت آب در ایران، غالباً ناکافی و در بسیاری موارد همراه با طرح و برنامه های ناقص در مدیریت منابع دانستند.

ارائه آقای رامین جلیل وند پیرامون مشکلات بهره برداری و صادرات گاز ایران بود که چگونه میتواند با مدیریت صحیح منابع و ارتباطات موثر و همکاری های هدفمند درست بین المللی به فرصتی مناسب در توسعه اقتصادی اجتماعی تبدیل گردد. این ارائه حاصل کار بخشی از پروژه دکتری ایشان تحت راهنمایی آقای دکتر عبدلوند استاد دانشگاه آزاد برلین- مرکز مطالعات محیط زیست و انرژی حوزه دریای خزر بوده است، که در برگزاری این کنفرانس با ایراسا همکاری نزدیکی داشته اند.

بخش دوم: همکاری های بین المللی علمی فناوری

جلسه بعد از ظهر روز اول با بحث همکاری های بین المللی علمی فناوری، با معرفی کوتاهی از ایراسا و اهداف این انجمن برای این منظور توسط آقای دکتر علی یار جوادی شروع گردید. ایشان ضمن تاکید بر محدودیت ذاتی در بهره گیری از نخبگان هر جامعه بصورت انفرادی، موفقیت در دنیای امروز را منوط به توسعه انجمن های مردم نهاد تخصصی کارآمد و همکاری های وسیع و سریع جمعی دانستند. ایشان همچنین ضرورت در همکاری های بین المللی را در عصر حاضر نه یک انتخاب و تصمیم که به جهت گسترش ارتباطات وسیع و سریع شبکه ای در حوزه های مختلف فرهنگی، اقتصادی و علمی، و قرار گرفتن موقعیت اغلب جوامع و کشورها به نقطه تماس و برخورد، مدیریت تعامل بین المللی جوامع را برای تبدیل برخورد های آسیب زنده به همکاری های سازنده، یک ضرورت دانستند.

سپس جلسه با ارائه رئیس بخش امور بین الملل بنیاد تحقیقات آلمان (German Science Foundation: DFG) ، آقای کریستوف مولبرگ درباره ساختار مراکز تحقیقاتی آلمان در دانشگاه ها و مراکز تحقیقاتی صنعتی خارج از دانشگاه ادامه یافت. تفاوت چشمگیر بودجه های تحقیقاتی در مقایسه با ایران، نحوه تخصیص بودجه ها به حوزه های مختلف، سیر تعیین موضوعات تحقیقاتی و تصمیم گیری و تصویب آنها، از موضوعات مورد بحث بود که در گزارش های اختصاصی بعدی به آنها پرداخته خواهد شد. ایشان در ادامه به همکاری های بین المللی این سازمان پرداخته برخی راهکارهای ممکن را برای ارتقاء سطح همکاری ها با محققان و مراکز علمی پژوهشی ایران، ارائه نمودند.

سپس نماینده سازمان تبادل آکادمیک آلمان (DAAD) (<https://www.daad.de/en/>) آقای الکساندر هردی (رئیس میز ایران در این سازمان) ، به معرفی این سازمان و فرصت های تحصیلی پژوهشی آن برای دانشجویان ایرانی در مقایسه با سایر کشورها پرداخت. نکته قابل تامل آنکه گرچه کشوری مانند مصر سهمیه جداگانه قابل توجه خود را در این سازمان دارد که به مراتب بالاتر از کل خاورمیانه است، سهم ایران در سید مشترک خاورمیانه است که به مراتب محدود تر است. با این حال به گفته ایشان سطح دانشجویان و محققان ایرانی به مراتب بالاتر و جذب آنها از این منبع محدود قابل توجه است.

در ادامه نماینده دانشگاه صنعتی شریف آقای دکتر خدایار جوادی (که از اعضای کمیته علمی-صنعتی ایراسا نیز می باشند) به تبیین جایگاه بی نظیر علمی آموزشی این دانشگاه در ایران و نیز جایگاه در خور توجه آن در جهان از نظر آموزشی پرداخته، یکی از چالش اصلی دانشگاه را در عدم دستیابی به جایگاه مناسب و مورد انتظار جهانی از نظر رتبه بندی کلی و تحقیقاتی، نیازمندی به همکاری های موثر، فراگیر و ساختار یافته بین المللی دانستند. در ادامه ایشان از عزم مسئولین و اساتید و محققان دانشگاه برای حل این مشکل و برنامه های پیش رو صحبت نمودند. راه اندازی و توسعه موسسات پژوهشی دانش بنیان در این دانشگاه نیز از موارد مورد بحث دیگر در این راستا بود.

سپس نماینده دانشگاه فنی حرفه ای ایران، جناب آقای دکتر قره پتینان (از اساتید دانشگاه صنعتی امیرکبیر) ، ساختار و اهداف این دانشگاه را برای پوشش نیازمندی های فنی حرفه ای صنایع مورد بحث قرار داده و با سازمان ها و مراکز مشابه آلمانی مقایسه نمودند. بهره از تجارب آلمان برای این نوع دانشگاه ها نیز میتواند بسیار مفید باشد، چرا که بخش قابل توجهی از توانمندی های تحقیقاتی صنعتی آلمان از نیروی زبده متخصص و تکنسین های مورد نیاز در صنعت و مراکز تحقیقاتی دانشگاهی آن، بدست می آید.

قسمت پایانی این بخش میز گردی در این زمینه با حضور نمایندگان بخش صنعت، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، انستتوی بیوتکنولوژی کشاورزی ایران، نماینده ایراسا و یکی از محققان مربوط به حوزه توسعه پایدار و همکاری های بین المللی صورت پذیرفت. تقریباً همه شرکت کنندگان حاضر، تعامل و ارتباط خوبی با این جلسه و ارائه های مربوطه پیدا کرده بودند که به جهت طبیعت موضوع که مرتبط با همه زمینه های علمی پژوهشی است، قابل انتظار بود. به نظر کارشناسان شرکت کننده در این بحث، عدم ثبات مدیریت قوی در مراکز علمی تحقیقاتی، توجه به تجربه های بین المللی، تعریف صحیح از همکاری های بین المللی بر اساس پروژه های مشترک و نه فقط اعزام دانشجو به شکل یک طرف، تنش های سیاسی و برخی تحریم های غیر منصفانه، و عدم اختصاص بودجه های پژوهشی مناسب، مشکلات اصلی در توسعه همکاری های بین المللی برای مراکز علمی پژوهشی ایران عنوان گردید.

1- آی تی:

این بخش با موضوع آی تی و تحولات علمی صنعتی مربوطه توسط آقای گودرز محبوبی مدیر عامل شرکت اکسیو در بن، از محققان سرشناس و نوآور این حوزه شروع گردید، که اخیراً نیز در توسعه تکنولوژی جدید کتاب خوان ها، با شرکت تلکام آلمان همکاری داشته اند (<http://www.axxessio.com/lang/en>). در ادامه نیز آقای داریوش عظیمی از متخصصان آی تی ایرانی در تورنتوی کانادا در باره کارآفرینی در این حوزه و مدیریت بازار دانش تخصصی صحبت کردند. این قسمت نیز به جهت محتوی مورد بحث مورد استقبال اغلب شرکت کنندگان واقع گردید.

2- نانو و بیو تکنولوژی، علوم سطح و کاتالیست

در ادامه مباحث تخصصی مربوط به حوزه های نانو تکنولوژی، بیو تکنولوژی، علوم سطح و کاتالیست ها مورد بحث واقع شد که صبح روز بعد نیز ادامه داشت. ارائه آقای پروفیسور شومکر درباره همسان سازی مفاهیم طراحی، ساخت و توسعه کاتالیست ها از دانشگاه تکنولوژی برلین، مورد توجه محققان و متخصصان بسیاری در این زمینه قرار گرفت. ایشان از اساتید مسلم و سرشناس آلمانی در مباحث شیمی صنعتی، توسعه برخی از معروفترین مراکز صنعتی آلمان و توسعه کاتالیست ها هستند و حضور ایشان در کنفرانس حتی برای اغلب اساتید و محققان آلمانی حاضر در کنفرانس نیز مورد توجه ویژه بود (<https://www.reaction-engineering.tu-berlin.de/menue/startseite>). این بخش از نظر علمی مخاطبان خاص خود را داشت. اما به جهت اینکه همراه با مروری بر همکاری چشمگیر محققان ایرانی مربوط به این حوزه در دانشگاه ها و انستتو های تحقیقاتی آلمان، و نیز جایگاه ایران در این حوزه ها همراه بود، برای مخاطبان سایر رشته ها نیز جذابیت خودش را داشت. ضمن اینکه طیف قابل توجهی از شرکت کنندگان به جهت حضور در مباحث مربوط به این زمینه ها به عنوان یکی از محورهای اصلی کنفرانس امسال، در کنفرانس شرکت کرده بودند.

ادامه بخش تکنولوژی های نوین، صبح جمعه با سه سخنرانی کلیدی همراه بود. آقای پروفیسور قریاضی رئیس انستتوی بیوتکنولوژی ایران، از اساتید برجسته و سرشناس این زمینه و از پیشگامان اصلاح ژنتیک گیاهان در ایران و جهان، مروری بر اوضاع تحقیقات ژنتیک در ایران و جایگاه آن در جهان داشتند. مطابق ارائه ایشان، به جهت سرمایه گذاری های خوب صورت گرفته در چند دهه اخیر در این حوزه و تلاش بی وقفه محققان برجسته ایرانی، ایران از جایگاه ارزنده ای در این حوزه برخوردار است. البته گلابه هایی از طرف ایشان درباره تحریم برخی از تجهیزات آزمایشگاهی متداول اما مهم برای این حوزه نیز مطرح گردید. آقای دکتر نیما یزدانبخش (از فارغ التحصیلان انستتوی ماکس پلانک، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران) نیز مطلبی پیرامون فیزولوژی گیاهان ارائه نمودند.

سخنران کلیدی بعدی آقای پروفیسور میلر بودند از انستتوی تحقیقاتی ماکس پلانک (رئیس پیشین انجمن کلونید و سطح اروپا و رئیس آتی انجمن جهانی علوم سطح و کلونید). ایشان ابتدا مروری بر علوم کلونید و سطح برای کاربردهای مختلف نظیر مهندسی علوم زیستی، صنایع غذایی، بیوتکنولوژی، مهندسی پزشکی، استخراج نفت، پروسس های شیمیایی و پتروشیمی و نیز علوم و تکنولوژی فضایی داشتند. سپس مروری بر همکاری های قابل توجه گروه تحقیقاتی خود را با دانشگاه های شریف و تهران و محققان، دانشجویان و اساتید ایرانی، که نتیجه آن بیش از پنجاه مقاله و فصل کتاب بی المللی در این حوزه است، داشتند.

سخنران کلیدی بعدی آقای دکتر گانستر از انستتوی فرانهورف بودند که پیرامون بیو پلیمرها از نظر ساختار، مفاهیم بنیادین و استانداردها، تست های اصولی و نیز پتانسیل آن برای توسعه پایدار با ملاحظات زیست محیطی پرداختند. حضور ایشان نیز به عنوان رئیس بخش بیوپلیمرها در انستتوی فرانهورف مورد توجه اغلب شرکت کنندگان بود. قرار بر ارائه مطلبی نیز از طرف آقای دکتر نکومنش رئیس پژوهشگاه پلیمر ایران و گفتگوی دو طرفه برای همکاری های پژوهشی صنعتی در این زمینه بود، که متأسفانه حضور آقای دکتر نکومنش در این کنفرانس به موقع میسر نگردید و در برنامه های بعدی انجمن ایراسا خواهد بود.

این بخش با سخنرانی آقای اولیور شولز، از مدیران شرکت لای تک در آلمان، پیرامون ساختار ارتباط صنعت و دانشگاه در آلمان با مروری بر مقاطع مختلف تحصیلی و تحقیقاتی در آلمان، به پایان رسید. جزئیات بیشتر پیرامون این ارائه برای بهره گیری در مراکز و برنامه های ارتباط صنعت با دانشگاه ایران، در گزارشی جداگانه مورد بحث و واقع خواهد گردید.

3- سیستم های انرژی و انرژی های نو

ادامه بخش سوم کنفرانس از حوزه تکنولوژی های نوین، مربوط به سیستمهای انرژی، مدیریت، بهره وری و انرژی های نو با حضور خوب هر دو طرف ایرانی و آلمانی همراه بود. این موضوع نیز به جهت طبیعت موضوعات مورد بحث و ارائه های صورت گرفته از استقبال خاص و عمومی قابل توجهی برخوردار بود.

از سخنرانی های مورد توجه در این قسمت میتوان به موارد زیر اشاره کرد:

آقای دکتر محمد جعفر کرمانی از اساتید دانشگاه امیرکبیر که در یکی دو سال گذشته برای دوره تحقیقاتی خود (بوس الکساندر هامبولدت) در مرکز تحقیقات انرژی خورشیدی و هیدروژن آلمان بسر برده اند، درباره جایگاه پیل های سوختی در صنعت امروز جهان و طرح نوین خود برای افزایش بازدهی و توان خروجی پیل های سوختی در این مرکز و نیز مرکز تحقیقات پیل سوختی دانشگاه امیرکبیر، ارائه نمودند.

سپس آقای پروفیسور گئورگ قره پتیمان از دانشگاه امیرکبیر و نماینده پژوهشگاه نیرو تحقیقات اخیر خود را پیرامون تولیدات پراکنده و نیز شبکه های هوشمند ارائه نمودند. این موضوع به جهت وسعت کشور ایران، پراکندگی خاص جمعیتی و مراکز صنعتی، پراکندگی منابع طبیعی و انرژی و پراکندگی مراکز مصرف انرژی، از اهمیت خاصی برخوردار است. ایشان که مدیریت طرح ملی تحقیقات شبکه های هوشمند را در ایران با همکاری وزارت علوم و نیرو به عهده دارند، اظهار امیدواری کردند که با پیشبرد اهداف این طرح به کمک متخصصان داخلی و خارجی شرایط تولید و مصرف انرژی در ایران از شرایط بهتر و مطمئن تری در آینده برخوردار گردد. در این طرح تولیدات حاصل از سیستمهای انرژی های نو نیز میتوانند با مساعدت های مناسب وارد مدار اصلی جریان تولید و مصرف انرژی گردند.

سخنرانی آقای نیکولاس بارنیر درباره ملاحظات توسعه صنعتی همراه با انرژی های نو از شرکت همکاری های انرژی آلمان که از پیشگامان طراحی، ساخت و نصب توربین های بادی در آلمان است، مورد توجه اغلب شرکت کنندگان واقع گردید. قرار بر همکاری های بیشتر با مجموعه شرکت های مرتبط با شرکت و حوزه کاری ایشان گردید.

سخنرانی آقای پروفیسور نصرالهی از دانشگاه هنر برلین پیرامون ملاحظات ضروری طراحی و معماری ساختمان ها برای مصرف بهینه انرژی نیز مورد توجه بسیاری از شرکت کنندگان قرار گرفت. چرا که مباحث طراحی معماری با محاسبات انتقال حرارت و جریان سیال و انرژی پیرامون و درون سازه های مسکونی مورد بحث واقع گردیده بود. ایشان فعالیت های موثری نیز در این مورد با برپایی کارگاه های تخصصی با نرم افزارهای مربوطه در مراکز پژوهشی دانشگاهی ایران داشته و دارند.

4- بخش چهارم توسعه پایدار از نگاه مفاهیم بنیادین و جامعه شناختی

بخش چهارم و نهایی کنفرانس، موضوعات بنیادین مربوط به توسعه پایدار از منظر سرمایه های اجتماعی، نیروهای متخصص، مهاجرت نخبگان، مفهوم و روند کارآفرینی مرتبط با کشور های نفت خیز، مطالعه و مدیریت تعامل فرهنگ و تکنولوژی، مورد بحث واقع گردیدند. این بخش به خوبی مورد استقبال بسیاری از شرکت کنندگان در کنفرانس واقع گردید، تا به خوبی نیازمندی به تعامل نخبگان و متخصصان و محققان حوزه های مختلف تکنولوژی، علوم پایه و مدیریت منابع طبیعی، با مضا مین و چالش های بنیادین توسعه پایدار، روشن گردد.

در ابتدا ارائه آقای دکتر محمد رضا فرزنانگان از مرکز مطالعات مطالعات خاور نزدیک و میانه دانشگاه ماربورگ آلمان، مطالبی را ارائه کردند، که چطور با اینکه کشور های زیادی سعی در بهره گیری از منابع نفت و فروش آن در سرمایه گذاری های هدفمند و ماندگار و توسعه پایدار داشته اند، اما کمتر کشور نفت خیزی توانسته است از عوارض این مزیت عاری باشد. اغلب این کشورها از جمله ایران، منابع حاصله از فروش نفت و مزیت انرژی ارزان برایشان متاسفانه مشکل آفرین گشته

است و چنانکه باید نتوانسته اند از آسیب های جدی این مزیت بگریزند. مطالب ایشان در مجموعه مقالاتی به انتشار رسیده است که در گزارش های بعدی ایراسا مورد بحث و واقع خواهد شد.

سپس خانم پروفسور بیترس کتر، ارئه مهم و تامل برانگیزی را درباره ترکیب درصد مهاجران متخصص مقیم آلمان از جمله ایرانیان بیان کردند که مورد توجه مخاطبان بسیاری قرار گرفت. تحقیق ایشان بیانگر جایگاه مهم و بالای متخصصان ایرانی در بین جوامع مهاجر مقیم آلمان بود که هم موجب افتخار و نوعی مزیت و هم سوال و افسوس برای جامعه مبدأ میباشند. ایشان همینطور ترکیب درصد سنی و جنسیتی این جمعیت متخصص و علاقمندی ها و تمایل به برگشت آنها را نیز مورد مطالعه قرار داده بودند که نتایج بسیار آموزنده و در خور توجهی برای مسئولان کشور میتواند داشته باشد که در گزارش مبسوطی به آن پرداخته خواهد شد.

ارائه خانم دکتر پرتو تهرانی از دانشگاه هامبولت پیرامون نقش جامعه و مردم در روند توسعه در مقایسه با راه حل های تکنیکی و از منظر فرهنگی و اکولوژی، ارئه گردید که به خوبی در برگیرنده جنبه های مختلف مهم این کنفرانس بود. تحقیقات ایشان و برخی از محققان دیگر نشان دهنده نیازمندی انسان به نگاه دوباره به تعریف و ساختار هرم نیازمندی های انسان و بازنگری در مدل هایی نظیر مدل مازلو است، که رفتار و کنش انسان در تعامل با فرایند توسعه و محیط نه لزوماً تنها متأثر از نیازمندی های مادی که بسیاری اوقات مفهوم و سطح این نیازمندی ها از نگاه فرهنگی و اخلاقی جامعه مربوطه حاصل میگردد. این مبحث نیز در گزارش جداگانه ای در سمنارهای بعدی ایراسا و در وبسایت مورد بحث و ارائه خواهد بود.

پوزش از شرکت کنندگان و برخی ارائه دهندگان جلسات کوتاه

یکی از مشکلات در روند برگزاری جلسات، نیازمندی به زمان بیشتر برای اغلب سخنرانی ها و نیز علاقمندی قابل توجه بسیاری از شرکت کنندگان برای بحث و تبادل نظر با ارائه دهندگان بود. این موضوع به نوعی نقطه ضعفی برای این کنفرانس محسوب میگردد و برخی دلیل آن را نیازمندی به برنامه ریزی دقیق تر و مدیریت بهتر جلسات ارائه میدانستند. با این حال توجه به این نکته که حتی برخی از سخنرانان کلیدی و روسای جلسات آلمانی که به نظم و رعایت زمان شهره هستند، نیز در مدیریت زمان ارائه خود و اداره جلسه با دشواری روبرو بودند، و نیز همگامی و اصرار مخاطبان بر ادامه بحث و تبادل نظر، نشانگر تاثیر طبیعت موضوعات میان رشته ای مورد بحث در این کنفرانس در ایجاد این مشکل دارد. بدین معنا که وقتی محقق برجسته مربوط به یک زمینه تخصصی ضرورت میبیند که جایگاه رشته تخصصی و تحقیقات خود را در پازل توسعه پایدار تبیین نماید، باید بتواند با مقدمه مناسب، و ساده سازی ماهرانه مفاهیم کلیدی و پیچیده زمینه کاری خود، موضوع مورد بحث را برای سایر متخصصان قابل درک کند و سپس در قسمت نتیجه گیری جایگاه آن را در پازل توسعه پایدار تبیین نماید. این موضوع همراه با جذابیت و نگاه های چند وجهی جالب از طرف متخصصان سایر زمینه ها، اغلب موجب طولانی شدن جلسات ارائه و بحث های متعاقب میگردد که مورد استقبال بسیاری از شرکت کنندگان بود. با این حال سبب زحمت برخی از شرکت کنندگان که بدنبال طرح موضوع و ارائه خاص پیگیر زمانبندی مربوطه بودند، گردید که در همین جا مجدداً از آنها عذرخواهی میگردد. همینطور فرصت ارائه های کوتاه در نظر گرفته شده برای برخی از موضوعات علمی صنعتی خاص پروژه ها، و برخی از پوستر های مربوطه، فراهم نگردید که از محققان مربوطه نیز مجدداً عذر خواهی گردیده، امیدواریم بتوانیم در سمنارها و کنفرانس های بعدی با برنامه ریزی مناسب تر جبران نماییم.

در بخش های بعدی این گزارش خواهیم داشت:

گزارش مبسوط برخی از سخنرانی های کلیدی

دستاوردهای کنفرانس 2014

نظر شرکت کنندگان

پیش درآمدی بر کنفرانس بعدی STSD2015 (تاریخ برگزاری: آگوست 2015)